

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 270/05-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť V. Ď., J., v ktorej namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. D 460/94, Dnot 401/95, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Ď. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2005 doručená sťažnosť V. Ď., bytom J. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. D 460/94, Dnot 401/95. Sťažovateľka svoju sťažnosť na základe výzvy ústavného súdu podaním zo 6. júna 2005 doplnila.

Z obsahu podaní sťažovateľky a ich príloh vyplýva, že listom z 1. marca 1994 podala na okresnom súde návrh na konanie o dedičstve o novoobjavenom majetku po svojom otcovi – P. V. (ďalej len „poručiteľ“), ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn. D 460/94. Konanie v predmetnej veci trvá už 11 rokov.

Poručiteľ bol spoluvlastníkom nehnuteľností - parciel nachádzajúcich sa v katastrálnych územiach V. a J., ktoré sú súčasťou novoobjaveného majetku, dedičstva po poručiteľovi prejednávaneho v napadnutom konaní. V priebehu predmetného dedičského konania sa pre každé z týchto katastrálnych území osobitne začalo konanie o obnove evidencie pozemkov podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“). Počas trvania konaní o obnove evidencie pozemkov boli podľa sťažovateľky „*všetky dedičské konania pre tieto obce prerušené*“. Po schválení registra obnovenej evidencie pozemkov pre katastrálne územie J. nariadil notár JUDr. M. Ď., Notársky úrad, L., v predmetnej veci pojednávanie na 8. október 2002, ktoré bolo však „*vzápätí*“ zrušené, pretože ešte nedošlo k schváleniu registra obnovenej evidencie pozemkov pre katastrálne územie V.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že v dôsledku neskončenia predmetného konania nemôže: „*disponovať s nevysporiadaným majetkom, nedostávam zaň nájomné ani podiely zo zisku, nevysporiadané pozemky neboli zahrnuté ani do podielu v Poľnohospodárskom družstve L. ani na ne neboli vydané podielnícke listy, nemôžem si uplatniť nárok na náhradu za pôdu, zabratú pre štátnu cestu L. - P., väčšina nárokov je už premlčaná a som v právnej neistote ako a kedy bude dedičstvo vysporiadané.*“

Skončenia uvedeného dedičského konania sa sťažovateľka domáhala listami z 28. apríla 1999 a 25. apríla 2005. Do začatia konaní o obnove evidencie pozemkov pre vyššie uvedené katastrálne územia mal podľa sťažovateľky okresný súd, resp. poverený súdny komisár „*primeraný čas na ukončenie dedičského konania*“.

Počas trvania konaní o obnove evidencie pozemkov by podľa sťažovateľky boli ďalšie sťažnosti na okresnom súde neúčinné, pretože okresný súd ani súdny komisár nezodpovedajú za uvedené konanie a musia čakať do ich skončenia.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že v súčasnosti je podľa vyjadrenia Katastrálneho úradu v L. už register obnovenej evidencie pozemkov pre katastrálne územie V. schválený, takže je predpoklad, že nebudú ďalšie prietahy v uvedenom konaní.

Sťažnosť na prietahy v konaní sťažovateľka podala až po skončení konania o obnove evidencie pozemkov, pretože podľa nej okresný súd nemohol dovtedy „*účinne zasiahnuť do dĺžky trvania dedičského konania*“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví, že jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. D 460/94, Dnot 401/95 porušené a súčasne jej prizná primerané finančné zadosťučinenie vo výške 25 000 Sk.

Sťažovateľka vo svojom podaní zo 6. júna 2005 požiadala aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti sťažovateľky listom č. Spr. 876/05-6 z 15. júla 2005 vyjadril okresný súd prostredníctvom svojej predsedníčky. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla, že sťažovateľka v dedičskom konaní po poručiťovi vedenom pod sp. zn. D 460/94, Dnot 401/95 podala sťažnosť na prietahy v konaní (podaním zo 6. júna 2005), ktorá bola okresným súdom vybavená prípisom z 23. júna 2003.

Sťažovateľka podľa predsedníčky okresného súdu nepodala jednoznačný návrh na odňatie veci notárovi, pretože vo svojej sťažnosti zo 6. júna 2005 iba uviedla: „*Súčasne podávam návrh na odňatie poverenia v týchto veciach konajúcemu notárovi. Tento návrh je*

však potrebné dôkladne uvážiť, lebo podľa listu z notárskeho úradu zo dňa 4. 5. 2005 nie je možné v dedičských veciach pokračovať, lebo doposiaľ neboli ukončené pozemkové úpravy ROEP v k. ú. V.“ Podľa názoru predsedníčky okresného súdu z uvedeného podania nebolo možné zistiť, či sťažovateľka návrh na odňatie veci poverenému notárovi podala. Z uvedeného dôvodu okresný súd o odňatí predmetnej veci poverenému notárovi ani nekonal, o čom bola sťažovateľka v jeho odpovedi poučená. Okrem podania zo 6. júna 2005 sťažovateľka do rúk predsedníčky okresného súdu žiadnu sťažnosť nepodala.

Spisový materiál v predmetnej veci je v súčasnom období u povereného súdneho komisára, ktorý vo svojom vyjadrení k sťažnosti uviedol, že po tom, ako dostane podklady z katastra nehnuteľností, bude možné nariadiť v predmetnej veci termín pojednávania a že dedičia v predmetnej veci boli od neho o stave konania viackrát informovaní, naposledy 27. apríla 2005.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namiatané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 460/94, Dnot 401/95.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o nedostatok právomoci ústavného súdu. Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). V nadväznosti na to je však nutné s ohľadom na okolnosti daného prípadu zdôrazniť, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia jej základných práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu (ktorý môže prispieť k urýchleniu konania) sťažnosť na priet'ahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 80/1992 Zb.“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, ako aj podanie návrhu na odňatie poverenia vo veci konajúcemu notárovi podľa § 38 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 175zb OSP.

Z obsahu podaní sťažovateľky a ich príloh vyplýva, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyužila možnosť podať sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi okresného súdu a ani na okresnom súde nepodala návrh na odňatie poverenia vo veci konajúcemu notárovi.

Sťažnosť zo 6. júna 2005 v konaní, ktoré začalo v marci 1994, ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie možností podľa citovaných ustanovení, pretože táto bola podaná

až po 2. júni 2005, t. j. až po doručení výzvy ústavného súdu sťažovateľke, v ktorej bola vyzvaná i na predloženie dôkazov o využití opravných a iných prostriedkov nápravy podľa § 53 zákona o ústavnom súde a z jej obsahu navyše nebolo zrejmé, čoho sa sťažovateľka domáha.

Ústavný súd podotýka, že podanie sťažnosti až po doručení uvedenej výzvy ústavného súdu sťažovateľke sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej (mutatis mutandis IV. ÚS 306/04, III. ÚS 73/05).

Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o obnove evidencie pozemkov podľa zákona č. 180/1995 Z. z. nie je zákonnou a v zásade ani faktickou prekážkou postupu súdu, resp. súdneho komisára v dedičskom konaní, nemožno akceptovať ani argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej by podanie opravných, resp. iných prostriedkov nápravy smerujúcich k odstráneniu priet'ahov v predmetnom konaní nemalo význam.

Sťažovateľka taktiež nepreukázala ani netvrdila, že podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľka nevyčerpala opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2005